

Emel Tamahkar¹ ve Adil Denizli²

¹Hitit Üniversitesi Kimya Bölümü

²Hacettepe Üniversitesi Kimya Bölümü

BİLİM YETERLİ DEĞİL!

Politikacıların beşeri bilimleri yok etmesi ekonomiye zarar veriyor.

Kentucky müdürü Matt Bevin elektrik mühendisliği eğitim alan öğrencilerden eğitimleri için eyalet desteklerini almalarını istemiştir, fakat Fransız edebiyatı gibi konularda çalışanları desteklemek istememiştir. Bevin yüksek eğitimi ileriki zamanlarda daha iyi iş bulma olasılıklarını artıracak sınıf çalışmasına karşı teşvik etmekte yalnız değildir. Eski başkan aday ve Florida Senatorü Marco Rubio, geçen yıl daha çok kaynak ustası ve daha az filozof istediğini açıkça söylemiştir.

Bilim ve teknoloji eğitiminin beşeri bilimleri dışarda tutarak teşvik edilmesi iyi bir fikir gibi görünebilir ancak son derece yanlıştır. Scientific American her zaman 'STEM' yani 'bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik öğretimi' nin ateşli destekçisi olmuştur. Fakat örneğin, kendi kendini kullanan araba üretimi için yazılım geliştirmek amacıyla yapılan projede çalışmak, sanat tarihi üzerine uzmanlaşmayı bırakmak anlamına gelmemelidir.

Amerikan ekonomisinin teknolojik ilerlemede seçkin bir lider olarak devam edebilmesi için hem müzik ile ilgili hem de sicim kuramı eğitimi almış bireylere ihtiyaç bir zorunluluktur. Bilim insanı ve roman yazarı C.P. Snow'un dediği gibi 'iki kültür' olan sanat ve bilimi birleştirecek sıkı bağlara ihtiyacı vardır.

Uzun zamandır teknik kahraman olarak ün salmış Steve Jobs, ne kodlayıcı (coder) ne de donanım mühendisidir. O hantal olan cep telefonları ve masaüstü bilgisayarları yeniden tasarlamak için sanatsal hassasiyet getirerek dikkat çekmiştir. Jobs bir keresinde 'Teknoloji kendi başına yeterli değildir- teknoloji liberal sanatlar ve beşeri bilimler ile evlidir, ki bu birliktelik adeta kalplerimize şarkı söyler. Bu Apple'ın DNA'sında vardır' demiştir.

İnovasyon ile liberal sanat arasındaki görünen bağlantı şimdilerde geniş-tabanlı eğitimin daha az yaygın olduğu ülkelerin ilgisini çekmektedir. Dünyanın büyük bir bölümünde, üniversite eğitim programları hala spesifik bir uzmanlık ya da ticaret ile ilgili öğretim becerileri üzerinde durmaktadır. 2014 yılında tüm kamu şirketleri arasında ileri teknoloji donanımının en yüksek yüzdesine sahip olmasıyla övünen Amerikan ekonomisinin coşkusu,

Singapur gibi ülkeleri Amerikan liberal sanat modelinden sonra biçimlendirilen okulların oluşturulması için teşvik etmiştir.

Bevin ve STEM eğitim programına destekleyen diğer avukatlar daha yakından bakarlarsa, fiziğe ek olarak şiir gibi sanat dalları ile ilgili eğitim veren 4 yıllık programlardan mezun olan öğrencilerin gerçekte iş verenler tarafından aranan adaylar olduklarını görecektir. Amerikan Yükseköğretim ve Üniversiteler Birliği, 2013 yılında 25 ya da daha fazla çalışan ile 318 iş verenin katıldığı liberal sanat eğitiminin hedefleri olan eleştirel düşünme yeteneği, açık iletişim kurabilme ve karmaşık problemleri çözebilmeye becerilerinin adayların spesifik uzmanlığından daha önemli olduğunu gösteren araştırma sonuçlarını yayımlamıştır.

Bunlar gibi beceriler, ayrıca, en yüksek kalite arabalar, giysiler ya da cep telefonlarının pazar rakiplerinden farklılaşmaları için gereken sanatsal tasarım ile mühendislik gelişmelerinin birlikte kullanılmasıdır. 'Liberal eğitimi savunurken' adlı kitabın yazarı Fareed Zakaria, Washington Post'taki köşesinde 'Amerika'nın hikayeler, şarkılar, tasarım ve yaratıcılık üzerine inşa edilen engin eğlence endüstrisini düşün' başlıklı yazısını yayımladı. 'Tüm bunlar dar bir bakış açısına sahip olan STEM eğitim programının sunduklarından çok daha fazlasını gerektirmektedir'.

STEM ile beşeri bilimleri birleştiren ders programını sahip lisans eğitimi pek çok ödülü toplayabilmiştir. Facebook'un kurucu ortağı Marc Zuckerberg lisede iken programlama dillerini öğrenmenin yanında istekli bir Yunanca ve Latince öğrencisiydi. Eğitimsel öncelikler hakkında değişim isteyen hükümet yetkilileri liberal sanatları harcamaktan daha iyisini yapmalılar. Bevin'in, Doğu Asya çalışmaları üzerine lisans derecesi almış ve bilgi birikimini beşeri bilimlere borçlu biri olarak Fransız edebiyatını yok saymak için yaptığı çağrısı ilginçtir.

Yüksek teknoloji endüstrisini Kentucky ya da başka bir eyalete taşımak için gereken teşvik Voltaire ve Camus'yu küçük görmeyi gerektirmez. Tam tersine hedef, seçkin eğitim sisteminin kurulması ve eğitim anlamında en zayıf öğrenciler için bile finansal destek sağlamak olmalıdır.

